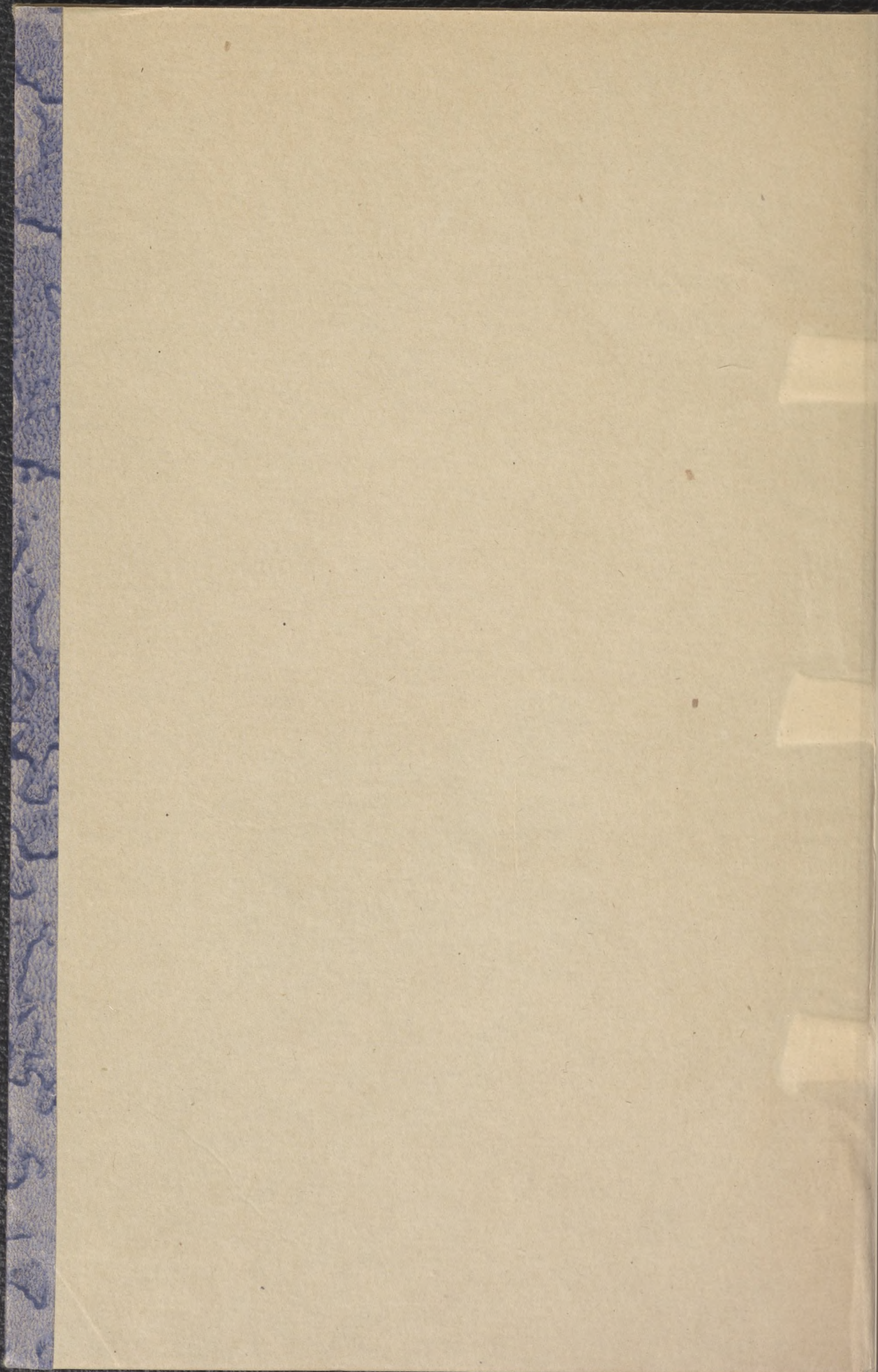
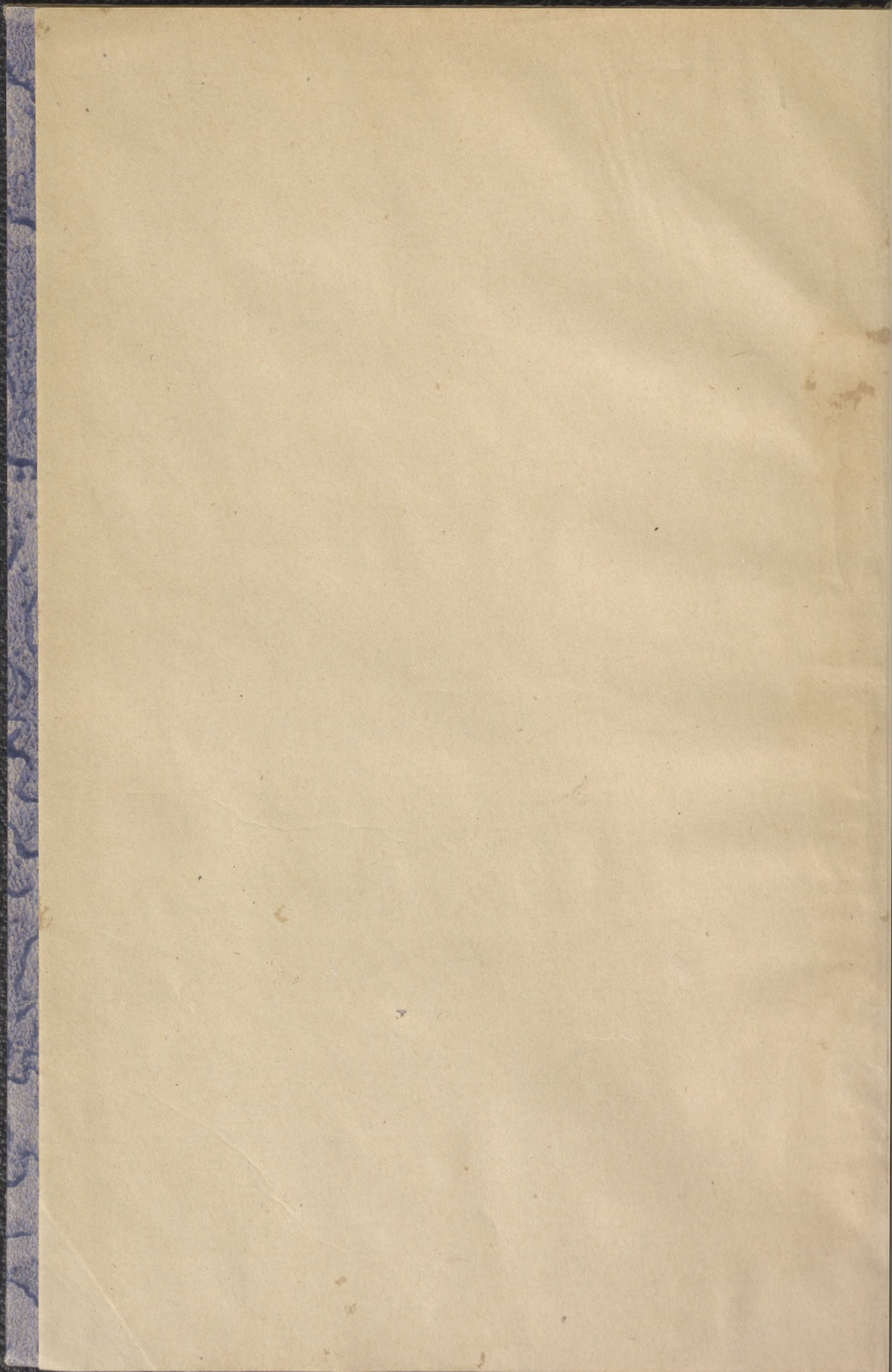

189-198

III 189. 198

„Заглянэ сонцэ
и ў нашэ ваконцэ“.

МІХАЛКА

КАМЭДЫЯ У 1 ДЗЕІ.

С ПОЛЬСКАГО НА БЕЛАРУСКІ ЛАД

перэрабілі *Долецкіе.*

Цэна 35 кап.

МЕЦЯРБУРГ.

1911.

Выпіс с таварыскае умовы

БЕЛАРУСКАЕ ВЫДАВЕЦКАЕ СУПОЛКІ

„Загляне сонцэ і ў нашэ ваконцэ“.

Адрес: С.-Петербургъ, В. О. 6-я линия 1, кв. 20, издательство „ЗАГЛЯНЕ СОНЦЭ І Ў НАШЭ ВАКОНЦЭ“

Таварыства мае мэту друкаваць і шырыць выданьня беларускіе і ўсё, што сродна з жыцьцём Беларусі.

Таварыства складаецца с паўнапраўных сябрукоў і супольнікаў.

Супольнікам можа быць кожны, хто заплаціць у касу таварыства ня менш за 10 руб. На гэтыя грошы яму выдаецца супольніцкі квіт.

Кожны супольнік мае права купляць выданьня суполкі с сідкою 20%.

Супольнікі не мешаюцца да гаспадаркі таварыства (не вядуць рахункаў, не павінаюць вэкселяў) і не атвечаюць за яго даўгі.

Кожны супольнік мае права падаваць голас дарадчы.

Ат чыстаго спору (прыбытку) кожны год адлічаецца 15% у запасны капітал. Устаўшаеся часці раздаецца усім сябруком і супольніком дывідэнд, але ня больш за 8% у год.

Кожны супольнік мае права выйсці с таварыства і дастаць свае грошы назад, калі захочэць. Аб гэтым павінен ён на письме уведаміць за 6 месяцаў да канца года.

Хто хочэ, таму можаць быць выслана поўная таварыская умова.

У выдавецтве „Загляне сонцэ і ў нашэ ваконцэ“ (С.-Петербургъ, В. О., 6-я линия № 1, кв. 20) можна купляць такіе выданьня:

Значэнные зоркай — выданьня нашы, без зоркі — чужыя, означэнные *bis* — выйшлі і польскія і рускімі літэрамі).

Выданьня беларускіе:

I. Да навучаньня:

* <i>bis</i> Беларускі лемэнтар	цэна 6 кап.
* <i>bis</i> Першае чытаньне Цёткі	» 6 »
* Другое чытаньне Коласа	» 25 »
Karotki katechizm	» 5 »

189.198

II. Навуковыя, даступныя для усіх:

* Гутаркі аб небі і зямлі з рыс.	цэна 15 кап.
<i>bis</i> Цукер В. Тройцы	» 3 »
<i>bis</i> Гутаркі аб гаспадарцы	» 3 »
* <i>bis</i> Як ратаваць уздутую жывёлу	» 3 »
<i>bis</i> Як бараніцца ад халеры	» 1 »
<i>bis</i> Як рабіць добрыя рамовыя вульлі	» 5 »
<i>bis</i> Зямельная справа у Новай Зэлянды	» 3 »
<i>bis</i> Аб гаспадарцы на хутары і шнурах	» 5 »
<i>bis</i> Кароткая гісторыя Беларусі	» 60 »
<i>bis</i> Беларусы і іх нацыянальнае адраджэньне	» 5 »
<i>bis</i> Вл. Andrej Babola твёунік	» 5 »
<i>bis</i> Як ужываць штучны навоз	» 2 »

На арыгіналі напісана
№ 4133

на прадстаўленню Дзуболага
в. Петербурга 31 Марта 1911г.
за загадка драматычнага
сочынення Федрава.

III 189. 198
М І Х А Л К А

А с о б ы:

ЯЗЭП КАРЫТА, шляхціц.

АДЭЛЯ, яго дачка.

ЮДЬКА, пакаеўка.

МІХАЛКА БАГДАЛЕВІЧЫК.

ЗМІТРУК, хурман Карытау.

Усё, дзвецца на весцы у Карыты

На сцэні - шляхоцкая святліца.

З Ъ Я В А І.

ЯЗЭП, пазней АДЭЛЯ.

ЯЗЭП. /Прав акно/. Адэля, Адэлічка, кінь падлі-
ваць кветкі.

АДЭЛЯ /За сцэнаю/ Трэбаж пападліваць кветкі,
бо звянуць пасохнуць.

ЯЗЭП. Гэтак-то гэтак: моладасьць - блазnota, а
усё кветкі, вецер на галаве летаець; хадзі, Адэля
да мяне, калі кажуць.

АДЭЛЯ. /За сцэнаю Зараз, татачка, зараз!

ЯЗЭП. Хадзіж, бо маю да цябе пільны інтэрэс.

АДЭЛЯ. /За сцэнаю/. А ўжо іду, татачка, іду.

ЯЗЭП. /Адзін/. Прычэкаў. З гэнымі паненкамі рэданькі сабе не дам. Адну дачку маю, а столькі хлапотаў, што лепш меці капу сьноў. Пакуль ня трэба было замуж, то ішчэ сьак так было. А цяпер прышла пара аддаваць, і вось, дзякуючы ласцы Боскай, аддаю яе замуж ужо дваццать гадоў! Усё неяк так выходзіць: ці той малец ей на сэрцу ня будзець, ці ён яе не упадабаець. Ужо думаю, што мае дзецятка Адэлічка і састарыцца у дзеўках, ажно паткруціўся дзяцюк і не былі які... Каб хаця упадабала яго мая Адэлічка?!...

З Ъ Я В А ІІ.

ЯЗЭП и АДЭЛЯ.

АДЭЛЯ. /Прыбегаець с палівачкаю у руках, у саломеним капелюшы/. Прышла, татачка, да вас! Што вам трэба?

ЯЗЭП. Сьдай, Адэлічка! Ці згадаеш, галубочка, аб чым буду с табой гаварыць.

АДЭЛЯ. Не згадаю, татанька.

ЯЗЭП. Неўжож не згадаеш?

АДЭЛЯ. Далібог не!

ЯЗЭП. Праўда, тож я табе нічога і не казаў. Як бы гэта табе витлумачыць... Бож яно паненцы трудна

сказаць, не бразумеець.

АДЭЛЯ. Татанька, гэта нешта дужа цікавае?

ЯЗЭП. /Цалуе яе/. Толькіж не пужайся, мая ты
зявюлька.

АДЭЛЯ. Надтаж ужо зацікавілася я.

ЯЗЭП. Бачыш, мая дачушка, табе ужо 38 гадоу...

АДЭЛЯ. Толькі што пэшоў трыдцать дзевяты.

ЯЗЭП. /Перэпыняе яе і гаворыць далей/. Гэта са-
мая пара выйсці замуж. Ці не так?

АДЭЛЯ. Выбачайце, татанька...

ЯЗЭП. Знаю я вас: быццам і ня хочучь, а за ва-
чыма аж пішчаць да хлопцау. Шэльмы.

АДЭЛЯ. /Круціць фартушок/. Татанька, Кіньце...

ЯЗЭП. Не перэпыняй! Пара ужо выйсці з дзевок!

АДЭЛЯ. Нікога я ішчэ не палюбіла.

ЯЗЭП. Праўда. Бо і перэбіраеш ты, Адэлічка. Но,
гэна цяпер ўсё роўна; што было, то было, а цяпер
мая рада: не задзірай носу, бо малец - шчырае зо-
лата.

АДЭЛЯ. /З радасьцей/. Ці прысылаў хто у сваты.

ЯЗЭП. А, жаўжык, такі трэпечэцца тваё сэрце,
дрыжыць...

АДЭЛЯ. Кінь, татанька, сьмеяцца з мяне. Але хто
сватаецца?

ЯЗЭП. Сын майго добраго прыцеля. Даўно я яго

не відзеу.

АДЭЛЯ. /Пляскае у далоні/. А якім ён?

ЯЗЭП. Цікавацьць!?

АДЭЛЯ. Татанька, так які ён?

ЯЗЭП. Не ведаю сам, бо сына ніколі у вочы ня відзеу. Калі у бацьку удаўся, будзе зух, добры, удалы малец. З гэтаго лісту даведаешся усю драбязу. Пачытай яго у голас, то і я прыпомню сабе ўсё, аф чым ён пісаў.

АДЭЛЯ. /Бярэ пісьмо/. Так гэта значыць ліст ад таго, хто сватаецца да мяне! /Прыціскае да сэрца ліст/.

ЯЗЭП. Гэтак пісьмо не ад яго, а ад ягонаго бацькі... Чытайжэж!

АДЭЛЯ. /Чытаець/. „Браток мой дарагенькі і Дабрадзей! Ня відзеу я цябе гадоў з дваццаць....

ЯЗЭП. Пачэкай... /Лічыць на пальцах/. Але, праўда, як гэтыя гадзі пралецелі! Як сягоньня помню, калі ты радзілася...

АДЭЛЯ. /Чытае у голас/. „Часам давадзілася чуць мне, што табе усё добра ручыць, і мне, дзякуй Богу, не найгорш ідзе. Навбірау трохі грошы і усё было добра, каб ня сын: качу яго ажаніць, а ён малец, падла, с пачы ня влавіць...”

ЯЗЭП. Но, но, чытай далей.

АДЭЛЯ. « Аж тут даведаўся, што у цябе дачка пад-
раслае і навет адзін мой сваяк дужэ яе хваліць.
Кажуць, ей ужо мінула 18 гадоў...» /Задзівілася/.

ЯЗЭП. Но, чагож задзівілася? Тож даўно табе мі-
нула 18 гадоў.

АДЭЛЯ. А няўжож - мінула.

ЯЗЭП. Ну, дык чагож вочы лупіш? Чытай далей!

АДЭЛЯ. /Чытае/. « А майму сыну 25 гадоў - добрая
будзе пара.» /Да сябе/. Толькі 25 гадоў...

ЯЗЭП. Ну ж і блазнамі цяпер вянца!

АДЭЛЯ. /Чытае/. « Спадзеванься, што твая дачка упа-
дабае яго, бо малец, як шкло, як ядрэная рэпа. А
цяпер цалую з усяго сэрца і цябе і маю спадзеваную
нявестку.» Як шкло! Чахун, татанька, раней не нака-
заў мне гэнаго лісту?

ЯЗЭП. Бо хацеў уцешыць цябе неспадзеўкі, а даў-
жэй хаваць сакрэт у ня мог. Восека-прышла тэлеграма,
што сягоньня прыедзе той Міхалка.

АДЭЛЯ. Зараз прыедзець?! Трэба ж прыбрацца! Юлька.
Юлька!

ЯЗЭП. Во гарачая. Адэлічка, пачэкай, пасьнееш.

АДЭЛЯ. Але, татулька, зрабіце мне адну ласку?

ЯЗЭП. Якую, мая зязюлька?

АДЭЛЯ. /Круціць фартух/. Не кажыце, татачка,
сколькі мне гадоў.

ЯЗЭП. Чамуж гэта.

АДЭЛЯ. Бо панешкі ніколі не кажуць, колькі ім гадоў.

ЯЗЭП. Ужо гэтаго не зраблю. Каб ты была старая, то другая справа, але 38 гадоў, што гэта значыць. Майму бацьку было, як жаніўся 55 гадоў, а матцы 45 і жылі яны з сабою у добрым шчасці.

АДЭЛЯ. Але, відвіш, татачка, ён крышку малодшы за мяне.

ЯЗЭП. Э. два - тры гады, што гэта значыць, а лгаць, я не лгау і ня буду.

АДЭЛЯ. /Да сябе/. Што тут зрабіць? Ага ведаю! Калі ён запытаець, колькі мне гадоў, скажыце, што мне мінула 25 - гэтаж шчырая праўда.

ЯЗЭП. А не абыйдзецца без гэтаго?

АДЭЛЯ. Неабыйдзецца.

ЯЗЭП. Но, то ужо для цябе зраблю гэтак.

АДЭЛЯ. Гэта праўда? Пабажыцеся.

ЯЗЭП. Да душы! Каб мне так сонца не ўбачыць!

З Ъ Я В А Ш.

Тыя самыя. Уходзіць ЮЛЬКА.

ЮЛЬКА. Паны, нейкі незвычайны чалавек прыехаў.

АДЭЛЯ. Да каго ён падобны?

ЮЛЬКА. З велікім носам, злупатымі губамі...

АДЭЛЯ. Ужо сэрца мае чуець, што гэта ён - трэба скорэнька перэапануцца. /Бежыць вон/.

АЗЭП. Гэта пэўне ён, а я не абуўся, не памыўся. Грышка, Іванка - каб ваши ногі вецер каляхаў - сурдут, боты, жыва, блазны! /Ідзе у свой пакой/.

З Ь Я В А ІУ.

ЮЛЬКА адна.

ЮЛЬКА. "Гэта ён". Што за ён, які ён. Некі малец в велікім носам. І сьмешны. Дзякуй Богу, што хаця такі прыехаў. Усеж такі навіна, а то можна памерці з муды. Жыць такому маладому дзеучаці як я меж гэтых трухлявых грыбоў, ня бачыць нікога, апроч пахтара і мужыкоў, то ужо лепш памерці. Я ужо пабамылася: калі выраблюся ад гэтуль, то ні за якіе грошы не пайду на службу у вёску. Толькі Бог адзін ведае, калі гэта будзе. /Патходзіць да люстра/. Трэба прычэсацца. Нехай гэты гарадзкі паніч пазнаець, што і я гарадзкая, не нейка вясковая.

З Ь Я В А У.

ЮЛЬКА і МІХАСЬ.

МІХАСЬ. /Уходзіць, авіраецца па сьвятліцы/. С сярэдзіны нічога сабе паказываець, зато з надворку - адно сабачча буда. Хлявы - ішчэ нічога, а бровар

сусім пакрмвіўся. Но, як паладзець гэта усё у мае
рукі - ўсё наладзім. /Азіраецца па хаці/. Прыбрана
хата нічога, нічога сабе, толькі ніхто мяне не су-
стрэў. Пагляджуся я у люстра, бо з дарогі чалавек
да сябе не падобны. /Патходзіць да лавы, дзе ся-
дзіць Юлька. Юльна толькі тады убачыла яго/.

ЮЛЬКА. Ах, Божаўна!

МІХ. Ой, што гэта. /Зачапіў вэдлік і перавер-
нуўся/.

ЮЛЬКА. /Засароміўшысь/. Ой, спалохалася!

МІХ. І я сам спудзіўся.

ЮЛЬКА. Вы мусіць да пана Карыты?

МІХ. /Да сябе/. Не іначай - дачка. /Сьмяецца/.
Ня гэтэулькі да пана Карыты, сколькі да яго дачкі.
/Да сябе/. Удалося мне. Мусіць спадабала мяне, бо
нічога не гаворыць.

ЮЛЬКА. Зараз і яны прыдуць.

МІХ. /Да сябе/. Неяк і язык не варушыцца.

ЮЛЬКА. Зрабіце ласку, оядайце.

МІХ. Дзякую. Насядзеўся я на каламашцы. /Да ся-
бе/. Гарная дзяўчына. /У голас/. Вы, паненачка, му-
сіць ня ведаеце, хто я такі.

ЮЛЬКА. А праўда ня ведаю. /Да сябе/. Дэлікатны
чалавек і кажэць да мяне «паненка».

МІХ. Тож я Міхась Багдалевічык.

ЮЛЬКА. /Скланіўшыся/. Дужа рада павінаць вас.

МІХ. А ведаеце, чаго я сюды прыехаў.

ЮЛЬКА. Не, ня ведаю. /Да сябе/. Чаго ён хочэ?

МІХ. То вы не читалі пісьма майго бацькі?

ЮЛЬКА. /Вырабляючысь/. Не, тутака на вёсцы німа чаго чытаць...

МІХ. Алеж вы можаце чытаць?

ЮЛЬКА. Вядома - толькі тут на вёсцы...

МІХ. То мусіць, паненка, і ня ведае, што я прыехаў сюды у сваты?

ЮЛЬКА. І не чула аб тым.

МІХ. /Да сябе/. Я дукаў прыехаць сюды на гато-вае, аж тут ішчэ трэба круціцца кала яе. /Памаўчаўшы/. Паненцы давадзілася бываць у горадзе?

ЮЛЬКА. Я жыла цэлы год у Мінску.

МІХ. А гэта вялікі горад. Большы за наша Дэле.

ЮЛЬКА. А вы ніколі не былі у Мінску?

МІХ. Ехаў раз у Мінск с коньмі на кірмаш. Коні у мяне на дарозі укралі і вернуўся дамоў не пабачыўшы Мінска.

ЮЛЬКА. Шкода!

МІХ. І ўсё мне хочэцца паехаць у Мінск.

ЮЛЬКА. І мне хочэцца туды. /Уздыхаючы/.

МІХ. /Да сябе/. Уздыхнула. Упадабала мяне. /Х голас/. Як ажанюся, паедзем у Мінск.

ЮЛЬКА. Што. Возьмеце і мяне с сабою.?

МІХ. Вядома... як мне там жыць без вас.? Тож я не ведаўбы куды павернуцца.

ЮЛЬКА. Э. маніце.

МІХ. Дальбог, праўда. Не маню.

ЮЛЬКА. А што панскі бацька скажэ на гэта.?

МІХ. Цяпер тата не пускаець мяне у Мінск, але як ажанюся, буду жыць на свойму.

ЮЛЬКА. Я вам пекне падеякую.

МІХ. Пабаачце, паненка... там будзе у нас жыцьцё.

ЮЛЬКА. /Засароміўшась/. Што вы кажэце.?

МІХ. Я не сьмяюся. Тата сыпне нам грошы. /Цмок ле у руку/.

ЮЛЬКА. Што вы робіце!...

МІХ. /Да сябе/. Агонь не дзяўчына. Дальбог.!

ЮЛЬКА. Пусьціце мяне, мне треба ісьці.!

МІХ. Дайце ішчэ ручку.

ЮЛЬКА. Будзьце здаровы. /Бяжыць/.

З Ь Я В А У І.

МІХ. /Адвін/. Вось так дзяўчына... з ей пагаварыць можна. Даскуль, бывала, кожная паненка, так сабе мяне с панталыку, што і разяўлюся і слова не выгавару. Мусіць толькі добра яна мяне упадабала, калі

мы так з ёю спазналіся. Эх, я тут скоренька спраў-
ляюся, аж тата задзівіцца. А гаварыў ён мне, калі
я ехаў: /Авіраецца/. „Помні, баранья галава, каб
бяз жонкі не варочаўся, бо калі шосты гарбуз да ха-
ты прывезеш, /Пяць ужо прывез/ то усмілю табе /Аві-
раецца/ пяцьдзесят бізуноў, і памреш старым маль-
цём“; і яшчэ гаварыў: „Глядзі, каб не была лішне
маладал і старой не бярэ, бо захочэць нас вадзіць
за нос.“ Ажы тут папалася паненка у самую меру,
толькі суседзі будуць глядзець і аблізывацца гле-
дзючы!

З Ь Я В А VII.

МІХАСЬ і ЯЗЭП.

ЯЗЭП. Ха. ха. вразу згадаў хто ты: такій твар,
такіх нос — чысты і бацькаўскі нос.

МІХ. Не іначэй Язэп Карыта?

ЯЗЭП. Так, дзетачка, так. Але якжэ ты сюды пры-
ехаў, Міхаська.

МІХ. Дык як. на каламашцы, паночку.

ЯЗЭП. Ды я не аб тое кажу. Ты вьляніўся да нас усё
роуна як з дажджом, і ніхто цябе не бачыў уходзючы.

МІХ. Чаму ніхто? Тож я і гаварыў з вацьпанавай
дачкай.

ЯЗЭП. Гаварыў ужо? Зух, удалы малец. Толькі парог

переступіў, ужо дзечатам галаву дурыць.

МІХ. /Зухуючысь/. Го, паночку, да мяне бабы як мухі да мёду. Я, паночку, раз у Леплі...

ЯЗЭП. Э, што было у Леплі, то было. Ты кажы, як упадабаў Адэльку.

МІХ. Дужа упадабаў!

ЯЗЭП. Пацешы мяне. Удалая дзвучына, даліпан?

МІХ. Удалая. Даліпан. Упадабаў яе за тое, што не такая лзычлівая як другіе дзеўчаты, што зараз с чалавека кпіўкі строюць.

ЯЗЭП. А тыж не умеш сам каля дзеўчат хадзіць?

МІХ. Не дужа добра, бо дасяль найболей каля была хадзіў.

ЯЗЭП. Вось і спомніў, як твой бацька дваццаць гадоў таму прыслухнуўся мне...

МІХ. А ведаю, ведаю; бацька аб гэтым расказываець, калі толькі пару знайдзе.

ЯЗЭП. Падумай сабе - гнаў я валы на кірмаш у Вільню, аж тут як ухоніць мяне хвароба у Дзісьне, ні рукою, ні нагою. З валамі мекуды дзецца, не сталць-жэ з імі у Дзісьне, а паслаць з імі нема чалавека. Ажно, скуль не вазьміся; твой бацька. Я яго ішчэ і не знаў. Ён пагнаў валы у Вільню. /Ласкаве/. Як пагледжу я на цябе, то усё гэтыя валы прыпамінаю. /Абнімаюцца/. Рад я дужа, што табе сталіе жонкі да упадобу.

МІХ. Отож-то, не люблю я такіх паненак, што вечна рагочуць, зубы выскіраюць.

ЯЗЭП. І я так сама. Я люблю бабу калі ей поўны капы стукнець. Тады яна не блазніца, розум маець.

МІХ. А околькіх панавай дачцэ гадоў.

ЯЗЭП. /Палярхнуушысь/. Ёй гадоў... мінула 23...

МІХ. Вось так штука. Ніколі не падумаў бы!

ЯЗЭП. А мінула, мінула ужо.

Міх. А я думаў, што ей не больш за 18 гадоў.

ЯЗЭП. Отож-то. З века не дасі ей больш. Штож дзівіцца - маладая, рухавая. О, будзе твая жонка, як гарэх. А што пачціваля, за гэта я галаву аддам.

МІХ. Дам веры.

ЯЗЭП. /Ідзе да дзвяверэй Адэльчынай станціі/.

Адэлька. Хадзі жыва. Пан Міхал чэкаець цябе, не дажджэцца. /Да Міхалкі/. Яна ураг прыдзець. А ты мусіць і ня сьнедаўшы, а? кажы праўду?

МІХ. Праўда, ня сьнедаўшы.

ЯЗЭП. І чалавек с цябе, Міхась, сядзін і нічога не кажэш, што галодны. Зараз дамо насьнедаць.

/Ідзець у правыя дзверы/.

МІХ. /Адзін/. Аж у вушах бурчнць, столькі нагаварыў. Ага, нехта ідзе, нейка старая кабета, не іначэй цётка пана Язэпавай дачкі.

З Ъ Я В А УІІІ.

Уходзіць АДЭЛЯ. МІХАСЬ прэцца да яе, цалуець у руку.

АДЭЛЯ. /Да сябе/. Які шпаркі! /У голас/. Вы мусіць прысталі з дарогі?

МІХ. Не, дзякую вам, снаў усю дарогу.

АДЭЛЯ. Я-жэ вы упадабалі нашу старонку?

МІХ. Дужа упадабаў. Асабліва бульба пекная.

АДЭЛЯ. Атоп вы тутака казалі, што спалі усю дарогу?

МІХ. /Засароміўшысь/. Гэта, бачыце, праўда, але хвурман разбудзіў мяне бульбы паглядзець.

АДЭЛЯ. То з вас, мусіць, заядлі гаспадар... Сядайце, будзьце ласкавы!

МІХ. Дзякую вам, пані дабрадзейка. /Сеў удалёк/

АДЭЛЯ. /Строжчы міну/. Сядайце бліжэй!

МІХ. Дзякую, мне і тут добра.

АДЭЛЯ. Я-ж вас прашу!

МІХ. Дзякую. /Сядае пры ей на лаві/.

АДЭЛЯ. Ці добра здароў ваш бацька.

МІХ. Дзякую, пані дабрадзейка, /Цмок у руку/ добра, толькі дужэ многа есьць.

АДЭЛЯ. /Да сябе/. Маладзенькі! Нічога не разумець. /У голас/. Алеж гэта ня шкодзіць.

МІХ. Не, ня шкодвіць, бож і мае за што добра
есьць.

З Ъ Я В А ІХ.

Тые самы. ЯЗЭП. Хлапéц нясе сьнедаць.

ЯЗЭП. Ага. палаліся! Брукуеце, сеўшы адзін пры
адным на лаві. /Да Міхася/. Ах ты баламут!

АДЭЛЯ. Да душы, брыдка.

ЯЗЭП. Міхаська? ураз на лаву і рамансуець?.. ці
не так?

МІХ. /Задзівіўся/. Што вы, паночку, яж нічога...

ЯЗЭП. Сядві ціха! Яж гэта люблю, яж люблю, калі
кавалер умеець дурнць галаву дзеўчатам.

МІХ. Што вы, паночку, яж, далібог, нічога...

ЯЗЭП. Ня вырабіцца. Сядай сьнедаць. У нас гаво-
раць: "Выспліся, наесіся, а тады гавары."

АДЭЛЯ. Просім сядаць. /Міхась хочець сесьці с
канца, Язэп садзіць яго пры Адэлі/.

ЯЗЭП. Сядайце разам, адзін пры адным!

МІХ. Калі тутака скразьнік, я сяду гэтка, на-
проціў. /Сядае проціў Адэлі/.

ЯЗЭП. /Па ціху/. Ага, жэўжык, хочеш сядзець на-
проціў, каб лепей было тэлеграмн пасылаць.

МІХ. Я ніколі тэлеграм не пасылаю, сьнедаючы.

ЯЗЭП. А каліж?

МІХ. Найчасьцей у вечэр, дабрадзёю.

ЯЗЭП. Ну і жэжык ты, скажу ішчэ раз, Міхась.¹
У вечеры, кажэш, змеркам?²

МІХ. Не, паночку, не па поцёмку, пры агні.

ЯЗЭП. Пры агні, пры агні. Хай цябе качалка, а тох
вух малец, што скажэць, то сьмех - чысты бацька!

АДЭЛЯ. /Да сябе/. Штукар малец. /Да Міхася/. Еш-
цеж больш на здароўе.

МІХ. Дзякую вам. /Да сябе/. Што ўны лапочуць.

ЯЗЭП. Еш, Міхаська. Што гэта?³ няўжом с каханьня
і есьці ня хочэш?

АДЭЛЯ. /Скромна/. То пан Міхал закахаўшысь.

ЯЗЭП. Што!⁴ Увяз у каханьні па самыя вушы.

МІХ. /Засароміўшысь/. Што вы... што вы...

ЯЗЭП. Ага, пачырвенеў. Не вырабішся цяпер. Ну і
штукар ты!

АДЭЛЯ. Ешце, будзьце ласкавы, для мяне зрабіце
гэта.

МІХ. Дзякую, не здолею больш.

ЯЗЭП. Ці бачыш, глядзіць у тваю талерку. Знаю я
гэтыя жарты і гулі каханьня. Ведаеш што, Адэлічка?⁵
пэрсунь яму кусок с сваёй талеркі.

АДЭЛЯ. Калі не важусь, татанька.

ЯЗЭП. Калі любіш мяне, зрабі гэтак. Глянь: у яго
вочы, аж гараць.

АДЭЛЯ. /Засароміўшысь падае сваю талерку/. Вазьміце!

МІХ. Далібог не магу!

ЯЗЭП. Ага, ён хочэць, каб ты сваёй рукою дала ему кавалак проста ў зубі. Зрабі гэтак, зязюлька.

АДЭЛЯ. Калі стыдаюся.

ЯЗЭП. Не стыдайся. Вось гэтак! /Адэля бярэ на вільцы кавалачэк мяса; Міхась, нічога не разумеючы, лупіць вочы на яе/.

АДЭЛЯ. Вазьміце!

МІХ. Дзякую!

ЯЗЭП. Разяўляйся барджэй. /Міхась разявіўся/. Зацьмякай-жэ цяпер! Так, мае галубочки, кахайцеся. Я стары пайду атсюль, бо дзе двое, там рада, дзе трое, там здрада. Вы маладыя, лепш уладзіцеся самі. Зух малец, нехай яго маланка! /Выходзіць са сьмехам/.

З Ь Я В А Х.

АДЭЛЯ устае ат стала, МІХАСЬ сядзіць пры сталае, як калода.

МІХ. /Да сябе/. Што гэтаму старому сталася?
Чаго гэта ён так вылецеў. Чаго нас адных пакінаў?
Няўжэж нам у дваігу скончыць гэту плячонку?

АДЭЛЯ. /Да сябе/. Сядзіць пры сталае, то дурны.¹
/Кашляе/.

МІХ. /Да сябе/. Сухвоты яе душаць, ці што.

АДЭЛЯ. /Да сябе/. Трэба зачаць гутарку. /У го-
лас/. Вось і асталіся адны...

МІХ. /Устае/. Пані дабрадзейка, я пайду атсюль,
калі вам патрэба.

АДЭЛЯ. Чагож вы. — заставайцеся. Адно толькі па-
ненцы не пекне заставацца самой с кавалерам...

МІХ. А якаж тут паненка у пакоі?²

АДЭЛЯ. /Да сябе/. Што ён гаворыць. /Да Міхася/.
Што вы гэта мяне не відзіце.

МІХ. Віджу, бачу вас, пані дабрадзейка, аж ,
дзякуй Богу, не сьляпы.

АДЭЛЯ. Чаму гэта вы да мяне гаворыце « пані да-
брадзейка. »

МІХ. Якто. Якто чаму?² С пашаноты.

З Ъ Я В А Х І.

ЮЛЬКА уходзіць, стаіць паодаль.

АДЭЛЯ. Нягож вы не маеце для мяне яшчэ нічога
апроч пашаноты?²

МІХ. /Да сябе/. Гасьцінца хочэць. /У голас/.
Яж не с кірмашу еду.

АДЭЛЯ. Ой, гэта кепскіе жарты.¹

МІХ. Кейскіе карты?

АДЭЛЯ. Каб мой тата быў тут, даўбы вам за гэта.

МІХ. Ваш тата? То ваш тата ешчэ жывы?

АДЭЛЯ. /Зазлаваўшы/. Но, гэта ужо лішніе жарты!

ЮЛЬКА. /Да сябе/. Ён не ведае, што гэта пана Язэпава дачка.

МІХ. Выбачайце, пані дабрадзейка, але я ня ведаю, чаго вы сварыцеся.

АДЭЛЯ. Ня ведаеце?

МІХ. Ваш бацька мусі дужэ стары чалавек?

ЮЛЬКА. /Ціха да Міхася/. Перэстаньце, гэтаж дачка пана Язэпа.

МІХ. Ці прауда?!

АДЭЛЯ. /Са злосьцю/. Досі ужо тых жартаў, што вы строілі сьнедаючы, але гэтыя ужо церэз меру кейскіе! /Атходзіць/.

З Ь Я В А XII.

МІХАСЬ і ЮЛЬКА.

МІХ. Так гэта дачка пана Язэпа. А я думаў, што гэта ваша цётка.

ЮЛЬКА. У самую пару перэсьцерэгла я вас.

МІХ. Дзякую вам пекне. Толькі цяпер сыцліміў я: тож пан Язэп гвалтам сватаў мне яе за сьнеданем.

ЮЛЬКА. Тож вы і дзеле гэтаго прыехалі сюды.

МІХ. Вядома, алеж не дзеся старой дачкі, калі ёсьць меншая і харашэйшая: /Кланяецца Юльцы/.

ЮЛЬКА. А тож у пана Явэпа адна дачка.

МІХ. /Задзівіўся/. Адна, а хтож вы будзеце.²

ЮЛЬКА. Я, Юлька, тутэйшая пакаёўка.

МІХ. Па-ка-ёу-ка...²

ЮЛЬКА. Але, пакаёўка.

МІХ. Чамуж вы мне гэтаго раней не казалі.²

ЮЛЬКА. Я не думала, што вы палічнце мяне за панскую дачку.

МІХ. /У перэпузе/. Ой-ой. тож цяпер мне треба жаніцца с гэтай старой кабылай.

ЮЛЬКА. А ужо так выходзіць.

МІХ. А сколькіж ей гадоў.²

ЮЛЬКА. Ня ведаю.

МІХ. От так жонку прывязу да хаты.¹

ЮЛЬКА. Чагож закурнуўся. Тож вам німа ніякой прынукі з ёю жаніцца.

МІХ. Як не. Тож калі бацька не дасць веры, што яна была старшая за мяне, то мне будзе так... /Пааквывае у наветры, як сьцёбаюць/.

ЮЛЬКА. Не выдайце мяне, то я вам дам раду.

МІХ. Праўда.^{2!} За гэта я завязу цябе у Мінск, што ты так упадабала.

ЮЛЬКА. Добра. Буцьце добрай мысьлі, а тымчасам

бывайце здароу, нехта ідзе./Блжнць/.

З Ъ Я В А XIII.

МІХАСЬ, ЯЗЭП и АДЭЛЯ.

ЯЗЭП. /Зачынаець за сцэнаю/. Супакойся, Адэлічка, гэта былі толькі жарты...

МІХ. Ой, аж з душы прэць! /Стаіць з боку/.

ЯЗЭП. „Хто любіцца, той чубіцца,” гэта ужо старая прыказка. /Цягнець яе гвалтам/.

АДЭЛЯ. Я гэтаго ніколі не забудуся!

ЯЗЭП. От, знашла аб чым думаць. /Угледзеўшы Міхася/. Глянь, стаіць як авечка, чуець што лішне сабе пазволіў, але як аженіцца с табок, паправіцца. Ціж не так, Міхаська?

МІХ. Праўда, пане. /Да сябе/. А Юльці німа!

ЯЗЭП. Ня гневайцесья ужо, загаварыце адзін да аднаго.

АДЭЛЯ. /Спусьціўшы вочы/. Я ужо выбачаю.

ЯЗЭП. А ты, Міхась, прасі выбачыць, скажыж, што нічога дрэннаго не зрабіў, от жарты як у маладых, прасіж выбачыць.

МІХ. Прашу выбачыць, панна Адэля!

ЯЗЭП. Цяпер ладна. Пацалуйцесья добра. /Цягнець Міхася/. Хадзі, не спрэчайся: жарты строіць змець, а цалавацца стыдаецца.

МІХ. Дабльбог не...

АДЭЛЯ. Што вы, тата, робіце?!

ЯЗЭП. Гэта ужо мае дзела. Ну пачынайце, я стану
задам, ня буду глядзець. Ужо?

МІХ. /Да сябе/. Далібог не магу!

ЯЗЭП. Ужо?!

АДЭЛЯ. Не так скоро, нам жэ стыдна.

ЯЗЭП. Ужо не сьцярылю чэкаць. /Міхась і Адэля
цалуюцца/.

МІХ. /У старану/. Тфу.

ЯЗЭП. Гэтак то люблю. Цяпер можаце, усё роуна,
як на залюінах сабе каваць „ты” проста. /Убачыўшы
што німа Адэлі/. Ага, уцекла, засаромілася зязюлька.

МІХ. Нехай яе немач, такую зязюльку!

ЯЗЭП. А што, Міхась, салодка было цалаваць?

МІХ. Здаецца, крышкку тухлой пахнецць.

ЯЗЭП. Што? Мая дачка тухлой пахнецць!

МІХ. Да не дачка, пачэньня.

ЯЗЭП. Так ты і зразу гавары, а то я хацеў ужо
злаваць.

МІХ. /Да сябе/. Даспытаем яшчэ апошнюю раду.
/У голас/. Які пан пасаг дасі за дачкой?

ЯЗЭП. Ага. хочэць канчаць, упадабаў маю Адэльку.

МІХ. І гэта пруда. Ды і бацька наказываў мне,
каб не жаніўся без пасагу пяць тысячай.

ЯЗЭП. Ня бойся, Адэльцэ дам пад падушку дзесяць тысячаў.

МІХ. /Да сябе/. Нема ужо ратунку!

ЯЗЭП. Уцешыўся, а я табе яшчэ скажу: з унукамі гультаваць ня будзеце, то яшчэ накіну.

МІХ. /Астаткам сіл/. Што воліце, дачку, ці дзесяць тысячаў?

ЯЗЭП. Не згадаю, нашто табе гэта патрэбна ведаць, але кані придзецца выбіраць, тож ляпей дачка, чым дзесяць тысячаў.

МІХ. А маркотна вам будзецц без дачкі?

ЯЗЭП. Штож рабіць, прывык я да гэтаі шчэбятухі, але ужо нічога ня зробіш.

МІХ. Чаму нічога! Дайце мне дзесяць тысячаў, а я вам пакіну дачку.

ЯЗЭП. Ха. ха. ха. Табе усё жарты у галаве, а каб я цяпер прыстау да цябе... аддай Адэльцю, то ты бы яе і за мільён не аддаў. Раскажу я ей усё, вась будзе сьмеху, ха, ха, ха!!

МІХ. /Сам/. Якіеж тут сьмехі, якіеж тут жарты. Я усё гэта зрабіўбы за дармо, каб не баяўся бацькі: нехай тата даведаецца, што вырабілася ад мне паненка на дзесяць тысячаў пасагу, то жыцьця мне у хаці ня будзе... А гэта Юлька дурыла галаву, што паможэ мне - не яе гэта сіла, смачний жабе гарэх,

ды зубоў Бог не даў. Ось Юльцю узяўбы за жонку,
каб не баяўся бацькі... Чамуж гэта не яна дачка
пана Язэпа....

З Ъ Я В А ХІУ.

МІХАСЬ і ЮЛЬКА.

ЮЛЬКА. /Уходзіць; ціханька да сябе/. Стаіць, зязю-
лёк, маркотны і ня ведаець, што я для яго раду маю.

МІХ. /Убачыўшы Юльку/. Прышлаж такі? Тыж гавара-
рыла, што мне паможэш, ажно я блізка, што посьля
запоін.

ЮЛЬКА. Ужо? якім парадкам?

МІХ. прыпёр мяне пацалаваць яе, тфу!

ЮЛЬКА. Ну і што?

МІХ. Ну і пацалаваў.

ЮЛЬКА. Смачна было?

МІХ. Ёй то смашна было, аж аблізалася.

ЮЛЬКА. Кудыж вы яе пацалавалі?

МІХ. Ну кудыж. - у лупы.

ЮЛЬКА. А штож яна?

МІХ. От, быццам засаромілася і уцекла.

ЮЛЬКА. А каліж вяселье?

МІХ. /У перапузе/. О ёй. Наўжож мне трэба жа-
ніцца, няўжож нема ужо ратунку.

ЮЛЬКА. А штож, калі пацалавалі, то па закону,

значиць па праву, усё прапала.

МІХ. І штож мне было рабіць. Сама яна выставі-
лась, а бацька сталў нада мною, як чорт над грэш-
наю душою.

ЮЛЬКА. Ну і чагож замарноціліся? будзець ў вас
жонка, гаспадарка...

МІХ. Нехай яно прападзець, з гэтакой гаспадар-
кай. /Салодка/. А ты Юлька, будзеш у нас служыць
за пакаёўку.

ЮЛЬКА. /Шчырыць зубы/. Абы пані мяне захацелі. \ \

МІХ. /Патсавываючысь да Юлькі/. Мусіш служыць
у нас, нам будзець весялей.

ЮЛЬКА. А мне здаецца, што з гэтаго нічога ня бу-
дзець.

МІХ. Чаму так?

ЮЛЬКА. Бо вы не жэніцець з маеі паненкай.

МІХ. Ага, не ажэнюся!

ЮЛЬКА. Як вас вяртую.

МІХ. Як, як??

ЮЛЬКА. Тож вы казалі: вашэму бацьце треба даве-
дацца, што панна Адэля старэйша за вас.

МІХ. Гэта прауда, але што далей?

ЮЛЬКА. А калі вы яго праканаеце?!

МІХ. Чымжэ яго перэканаць?

ЮЛЬКА. Мэтрыкай.

МІХ. Але мэтрыку трэба мець у руках, а лягчэй
вырваць з зямлі дуб сталетак, чым мэтрыку у старой
панні.

ЮЛЬКА. А што будзе, калі я дастану?

МІХ. /У радасьці/. Што ты! толькі без жартаў,
бо я чуць не плачу з радасьці.

ЮЛЬКА. /Паказываець паперу/. А гэта што?

МІХ. /Адбірае ад яе паперу/. Праўда, мэтрыка.
/Чытае/. Радзілася у 1871 гаду... Ёй 38 гадоў. Ха-
дзі, Юлька, пацалую, а плачуся я табе, завязу цябе
у Мінск!

ЮЛЬКА. Толькі не кажыце, што мэтрыку я дастала!

МІХ. Добра, добра... 38 гадоў... Добрая рэч
гэтыя мэтрыкі!

З Ь Я В А ХУ.

Гэтыя саміе. ЯЗЭП ухадзіць і сьлышыць апош-
ніе словы.

ЯЗЭП. Якія мэтрыкі? аб якіх мэтрыках тут гутар-
ка?

ЮЛЬКА. /Турзае Міхася за рукаў/. Маўчыцеж!

МІХ. Э, гэта конскія мэтрыкі; Юльця не даець
веры, што коням пішуць мэтрыкі.

ЯЗЭП. Вядома, кожны заводны конь маець мэтрыку.
То у цябе конская мэтрыка у руцэ?

МІХ. Але, гэта маеі кабылы мэтрыка.

ЯЗЭП. Каштанкі?

МІХ. Гэтай самай, каштанкі.

ЯЗЭП. А штож, кабыла нічога, спанаравілася мне.

МІХ. Дапраўды. /Да сябе/. Старая, падла, і сьле-
пая.

ЯЗЭП. Ведаеш што я скажу табе; ёсьціка у мяне
такая самая кабыла і ніяк пары не знайду, можа па-
менлем.

МІХ. Чамуж не, мяняцца коньмі я люблю; скажы-
де прызьесьці яе.

ЯЗЭП. Чаму не. /Праз вакно/. Змітрук! хадзі сю-
ды!

ЗМІТРУК. /За вакном/. Што пану трэба?

ЯЗЭП. Выведзі каштанку пана Міхала пад вакно,
ведаеш катору?

ЗМІТ. Каб ня ведаць...

ЯЗЭП. Упадабаў кабылу: мусіць пекная і рослая.

МІХ. /Да сябе/. Ну і пазнаўся. /У голас/. Так,
паночку, гэта зграбная, шпаркая, чыстая канінка,
добрая вам будзе пара.

ЯЗЭП. /Глядзіць у вакно/. Вось і вядуць тваю ка-
былку.

МІХ. /Да сябе/. Ужо буду хваліць яе так, як ты
сваю дачку.

ЯЗЭП. Упадабаў, і рысь добрая.

МІХ. А пекная, як абразочэк?

ЯЗЭП. Но, ужо як абразочэк, ці не залішне, Міхаська. А сколькі ей гадоў?

МІХ. Чатэры гады мінула. /Да сябе/. Старая падла.

ЯЗЭП. Чатэры гады мінула, гм... А сколькі хочэш за яе?

МІХ. Дайце мне 200 рублёў і пару да мае шпачкі. /Да сябе/. Падкаваў ужо я яго.

ЯЗЭП. Зяцю дам ужо 150 рублёў і пекнаго коніка да твае шпачкі, добра, с палы на полу!

МІХ. С палы на полу. /Да сябе/. Сам ашукаўся.

ЯЗЭП. На грошы, каб зразу скончыць.

З Ь Я В А Х V I .

Тые самыя. Уходвіць ЗМІТРУК.

ЗМІТ. Паночку?

ЯЗЭП. А што?

ЗМІТ. Набыла гэтаго пана разбіла сабе галаву.

ЯЗЭП. Каліж гэта?

ЗМІТ. А вось цяпер. Мы ле пуцьцілі, а яна, ідуць да стайні, ударылася галавою аб слуп і скалечылася.

ЯЗЭП. Якім парадкам?

ЗМІТ. Да такім парадкам, што гэта кабыла сьле-
пая.

ЯЗЭП. Як гэта, чатэры гады і сьлепая?

МІХ. /Да сябе/. Вось уцешыцца тата, як скажу
яму ўсё гэта.

ЗМІТ. Да ей ужо в 20 гадоў; ні воднаго зуба.

ЯЗЭП. /Да Міхася/. 20 гадоў, а што ты казаў:
мінула чатэры.

МІХ. Мінула чатэры гады, як вашэй дачцэ 23.

ЯЗЭП. Ты с кім маю дачку раўнуеш!

МІХ. Я так таргую коньмі, як вы дачкой.

З Ь Я В А XVII.

Гэтнек. Уходзіць АДЭЛЯ і стаіць пры
дзьверах.

АДЭЛЯ. Што тут за крыкі?

ЯЗЭП. Яж вам не сватаю сьляпой дачкі.

МІХ. Хоць ешчэ не сьляпую, але старую.

ЯЗЭП. Што? як вы сьмеете?

МІХ. Але! сьмею, бо маю мэтрыку панні Адэлі
у руках!

АДЭЛЯ. /Ідзе у перад/. Татачка, які грубіян!

ЯЗЭП. Цяпер хоць на каленках прасі, дачкі не
дам!

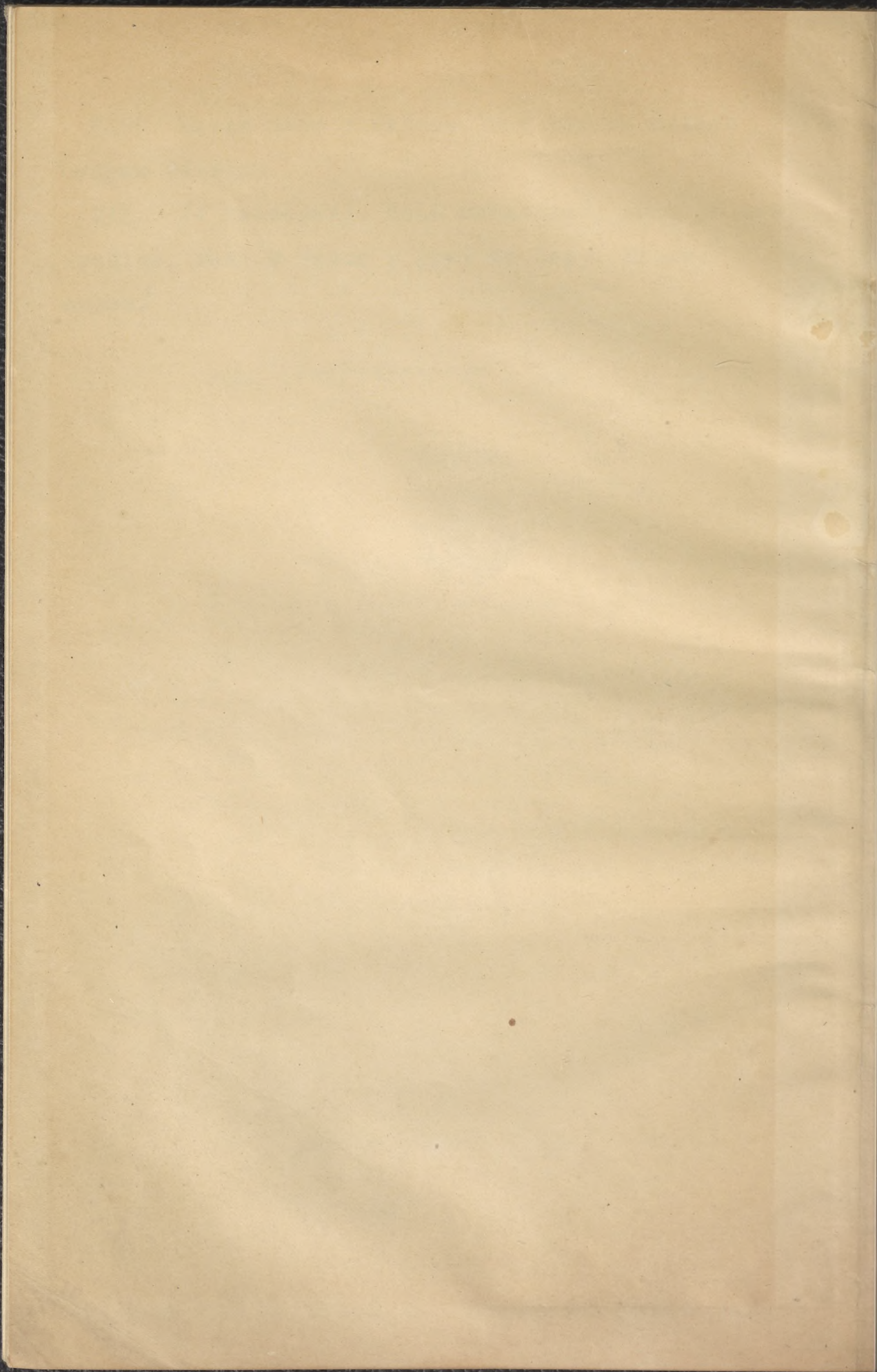
АДЭЛЯ. І я не пайду за такога.

ЯЗЭП. Падам цябе у газеты, Усё жыццё будзеш
старым мальцём.

МІХ. /У дзвяверах/. Вось напалохаў, штож вы мне
зробіце, калі я газет у рукі не бяру. Юлька,
сдзем!

Завеса.

III. Повесцьці, апаведаньня прозай.

Дым Кононіцкай	цэна	4 кап.
Казкі	»	6 »
bis Гэдалі, Э. Оржэшко	»	6 »
bis Казка аб вадзе	»	3 »
Архіп і Лявонка, Горкаго	»	8 »

IV. Вершы.

Вязанка Я. Лучыны	цэна	4 кап.
bis Тарас на Парнасе	»	5 »
Дзед Завала, Ядвігіна Ш.	»	5 »
Снапок, зборнік вершаў А. Паўловіча	»	15 »
Адвечная песьня, абразок у XII зьявах Я. Купалы	»	20 »
bis А хто там ідзе. Песьня Я. Купалы з нотамі	»	10 »
Біеітарускіе піесьні з нотамі. Сабраў А. Нрыньвіч	»	30 »
bis Беларускі піесьнік з нотамі	»	15 »
Піесьні жалбы Якуба Коласа	»	30 »
Huślar, zbornik wieśai J. Kupały	»	50 »
Кацярына, С. Шэвчэнка	»	10 »
* Жалейка. Зборнік вершаў Я. Купалы	»	50 »
* Pan Tadeuś, A. Mickiewiśa pierekł. Marcinkiewiśa	»	25 »
* Нарон, аповісь Marcinkiewiśa	»	15 »
* Wieśarnicy. аповісьці Marcinkiewiśa	»	15 »
* Śceraŭskije dažynki, Kupańa, Marcinkiewiśa	»	20 »
* Dudka bieітарuskaja M. Buraśka	»	25 »
* Smyk bieітарuski S. Reŭki	»	20 »

вага. Пачынаючы ад Жалейкі усё выданьне ёсьць і на дарагой паперы у пекларускім узорам вокладцы. Цэна дарагога выданьня два разы даражэй за звычайнае, кора выйдучь:

Аб рёіаіах, Віерозкі.
У дому лепей, Новіча.
Аб лубіне і сэрэдэльлі.

Беларускіе тэатральныя творы.

* Модны шляхцюк, камэдыя у 1 дзеі Каганца	25 кап.
* У зімовы вечэр. Абраз Э. Оржэшко у 1 дзеі	35 »
* Пашыліся у дурні. Жарцік Крапіўніцкаго у 3 дзеях	60 »
* Сватаньне. Жарцік Чэхова	25 »
* Міхалка. Камэдыя у 1 дзеі	35 »
* Па рэвізіі, абраз у 1 дзеі Крапіўніцкаго	35 »

«Наша Ніва» за гады:

bis 1906	50
bis 1908	2 р. — »
bis 1909	2 » 50 »
Беларускі календар за 1910—1911 г.	15 »

Беларускіе пачтовыя пісульні.

Ічарсуны ў летка, Шчарсуны ў зімку, Пранцішэк Богўшэвіч (Мацей Бурачок), Марцінкевіч, Мужыкі с пад Пухавіч, Торжышчэ у Пухавічах, Дзеўчаты с пад Пухавіч, Парабкава дворная хата, Дудар Беларускі, Янка Лучына, Вясковая баба, Дом на Косьцюшкі, Беларускае евангеліе XV в., Апостол Скорыны, Беларуская библія, Псалтыр II в., Беларускі псалтыр XVII в., Беларускі жыд, Арба валамі на Палесьсі, Іван жэньцоў у Палесьсі, Селянін с пад Мінска, Белакежская пушча, Беларускі тып

Выданьня у чужых мовах аб Беларусі.

- Бѣлорусы. А. Новіны, цѣна 10 кап.
- Страніцы из исторіи крѣпостного права въ XVIII и XIX вѣкѣхъ М. Довнаръ-Запольскаго цѣна 20 кап. З гісторыі апошніх ста лет паншчыны у нас. Czeczot. Pieśni wieśniacze z nad Niemna i Dźwiny (100 biełaruskich pieśniai). Cena 50 kap.
- Dumki biełoruskie ze wsi Głębokiego w powiecie lidzkim gubernii Wileńskiej w r. 1885 spisane przez Władysława Weryhę. Krakow, 1889.
- Podania biełoruskie, zebrane przez Władysława Weryhę, poprzedzone wstępem przez Jana Karłowicza. Lwów, 1889.
- П. В. Шейнъ. Матеріалы для изученія быта и языка русскаго населенія С.-З. края. Т. I часть I. Бытовая и семейная жизнь бѣлорусса въ обрядахъ и пѣсняхъ. Спб. 1887. 3 руб.
- Его же. Т. I часть II. Спб. 1890. 2 руб.
- Его же. Томъ II. Сказки, анекдоты, преданія, воспоминанія, пословицы, загадки и проч. Спб. 1893. 3 руб.
- Его же. Томъ III. Описаніе жилища, одежды, пищи, занятій; препровожденіе времени и т. д. Сдб. 1902.
- Верхнее Поднѣпровье и Бѣлоруссія. Съ 11 политипажамы, 37 діаграммами, картограммами и схематическими профилями, 1 большой справочной и 10 малыми картами. Изданіе А. Ф. Девріена. Спб. 1905.
- (IX томъ выданья „Россія“. Полное географическое описаніе нашего отечества. Настольная и дорожная книга для русскіхъ людей. Цѣна 3 р. 75 кап. У окладцѣ 4 руб. и 4 руб. 25 кап.).
- Сборникъ малорусскіхъ и бѣлорусскіхъ народныхъ пѣсень Гомельскаго уѣзда. 180 пѣсень записаны для голоса Зинаидой Радченко; стр VII+80, цѣна 2 р. 50 к.
- Словарь бѣлорусскаго нарѣчія Носовича, цѣна 3 руб., стр. 2+752.
- Программа для собиранія особенностей бѣлорусской рѣчи. Е. Карскаго стр. 50, цѣна 25 кап.
- Государственное хозяйство великаго княжества Литовскаго Довнаръ-Запольскаго. стр. 807—СХII. Цѣна 4 руб.
- Очерки по организациі Западно-русскаго крестьянства въ XVI в. Довнаръ-Запольскаго стр. 307+VIII+167 приложений, цѣна 3 руб. 50 кап.
- В. Дуинь-Марцинкевичъ и его поэма «Гапонъ». М. Довнаръ-Запольскаго, цѣна 20 кап.
- В. Дуинь-Марцинкевичъ и его поэма «Тарасъ на Парнасѣ». М. Довнаръ-Запольскаго, цѣна 15 кап.
- Западно-русскіе переводы псалтыри въ XV—XVIII в.; изслѣдованіе Е. Θ. Карскаго, стр. 444, цѣна 3 руб.
- Документы Московскаго Архива Министерства Юстиціи (наибольшъ беларускіе) стр. 570, цѣна 3 руб.
- 100 przykazak, zahadak, przydumak i hawendaŭ dla pażytku Bielaruskaho (Krywickaho) narodu, napisanŭ A. I. Cena 13 kap.
- Бѣлорусскія народныя мелодіи. Е. Р. Романова. Беларускія пѣсьні з нотамі, стр. 44, цѣна 1 руб.
- Послѣднее возсоединеніе униатов Г. Шавельскаго, стр. 380+84, цѣна 3 руб.
- Иосафат Жарскій, провинціалъ Базилианскихъ монастырей. Биографическій очеркъ И. А. Хлѣбцевича, стр. 94, цѣна 40 кап.
- Жировицкое братство Дѣвы Маріи, И. А. Хлѣбцевича, стр. 48, цѣна 30 кап.
- Усе тры апошніе кнігі—матэрыял да гісторыі Уніі на Беларусі. S. Z.
- Е. Θ. Карскій. Бѣлоруссы:
- Т. I. Введеніе въ изученіе языка и народной словесности, стр. 10+466, цѣна 2 р. 50 к.
- » II, часть 1. Языкъ бѣлорусскаго племени. Историческій очеркъ звуковъ бѣлорусскаго нарѣчія, стр. XXIV+579, цѣна 3 руб.
- часть 2. Историческій очеркъ словообразованія и словоизмѣненія въ бѣлорусскомъ нарѣччіи, стр. XV+407, цѣна 2 р. 50 к.

1875

189198